

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 180

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

datum: 20 december 2019

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

---

*Secundair onderwijs - Aanscherpen kritische zin*

Het belang van historisch en cultureel bewustzijn is terecht duidelijk aanwezig in de nieuwe eindtermen. Niettemin, geschiedenis gaat over veel meer dan alleen feitenkennis. Kennis over het verleden is belangrijk, maar het leren omgaan met bronnen en het aanscherpen van de kritische geest is dat evenzeer. Zeker in tijden van fake news en superdiversiteit kunnen waardevolle attitudes als kritische zin en zelfreflectie bijdragen tot het vreedzaam samenleven.

Welke specifieke maatregelen zal de minister nemen om de kritische zin van de leerlingen in het secundair onderwijs aan te wakkeren?

**BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

---

**ANTWOORD**

op vraag nr. 180 van 20 december 2020

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

---

De **eindtermen** voor de 1<sup>ste</sup> graad secundair onderwijs zijn zodanig opgesteld dat er voldoende aandacht is voor deze belangrijke sleutelvaardigheden. Het leren omgaan met bronnen en het aanscherpen van de kritische geest komen expliciet aan bod. Zo wordt van de leerlingen onder andere verwacht dat ze kritische bronnenconfrontatie kunnen toepassen en dat ze kunnen reflecteren.

Niet enkel de eindtermen binnen de sleutelcompetenties 'historisch bewustzijn' en 'cultureel bewustzijn en culturele expressie' werken hieraan, ook in de volgende sleutelcompetenties zijn aspecten opgenomen die bijdragen aan de kritische zin en zelfreflectie van de leerling:

- Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn en op vlak van lichamelijke, geestelijke en emotionele gezondheid
- Digitale competentie en mediawijsheid
- Sociaal-relatieve competenties
- Burgerschapscompetenties met inbegrip van competenties inzake samenleven
- Leercompetenties met inbegrip van onderzoekscompetenties, innovatiedenken, creativiteit, probleemoplossend en kritisch denken, systeembdenken, informatieverwerking en samenwerken

Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger ziet, maakt kritisch denken ook expliciet deel uit van de 'transversale' leercompetenties, die met alle inhoudelijke sleutelcompetenties gecombineerd moeten worden. Bovenstaande opsomming maakt ook duidelijk dat het aanscherpen van de kritische geest een rode draad vormt in het curriculum. Het is immers de verantwoordelijkheid van alle leraren.

De eindtermen voor de 2de en de 3de graad bouwen verder op de eindtermen van de eerste graad. Dus voor al deze aspecten is een leerlijn uitgewerkt met als doel om jongeren te vormen tot burgers met een kritische geest.

In het relevante **ondersteuningsaanbod** waarvan scholen gebruik kunnen maken om de eindtermen te realiseren, neemt het stimuleren van kritische zin ook een belangrijke plaats in. Zo heeft u in mijn beleidsnota kunnen lezen dat ik de ontwikkeling van mediawijsheid verder wil versterken. Hierin neemt het kritisch lezen en analyseren van (digitale) bronnen uiteraard een belangrijke plaats in. Daarnaast zet ik de werking rond herinneringseducatie verder via de ondersteuning van het Bijzonder Comité Herinneringseducatie. Ook deze partners besteden in hun werking bijzondere aandacht aan kritische reflectie met het oog op het bevorderen van democratische attitudes en overtuigingen.